

Nr. 64

Tirsdag 1 juni 1943 kl. 10,30

3 årg.

Utenrikskronikk ved dr. Arne Ordning.

Alic ventor at sommeren 1943 vil bringe avgjørende kampor på det europeiske fastland. Churchill sa i sin tale til den amerikanske kongress at tyskerne nu anslagsvis har 190 divisjoner på Østfronten foruten 28 fra vasallstatene, og den tyske propaganda lover nye, store operasjoner. Russene har også lett forstå et heller ikke de akter å holde sig passive. Der har i lengere tid foregått store troppekonvensjoner på begge sider av fronten. Været har lenge vært godt, og man har fra dag til dag ventet på at operasjonene skulde begynne. Det er foreløpig ikke skjedd, og det skyldes kanskje at begge parter foretrekker at den annen viser sine kort først. I dag offentliggjør den tyske presse en artikkel av general Dietmar hvor han taler om fordelen ved Tysklands defensive posisjoner uten å nevne et ord om noen offensiv på Østfronten i år. Det kan være kamuflasje, men det er også mulig at tyskerne etter det totale nederlag i Tunis har oppgitt planen om noen stor offensiv i øst. Foreløpig innskrønker begge parter på Østfronten sig til å bombe hinannens forsvarsbasar fra luften. Tyskland har i alt 5 000 fly i forreste linje, derav ca 2 000 i Russland. Det oppgis ikke noe tall for de russiske flystyrker, men det ser ut til at de er sterke enn tyskerne både kvalitativt og kvantitativt.

I Middelhavet har de allierte satt i gang en storstilet luftoffensiv. Det er meget sannsynlig at den er forspillet til en invasjon. Den er i første rekke rettet mot fiendtlige flyplasser og havneanlegg, men målet er i like høy grad å tvinge fiendens flyvåpen til å ta opp kampen for å ødelegge det og sikre alliert kontroll i luften. Fienden har adskillige fly i dette området. For kort tid siden fantes det 1 000 tyske fly i Italia og et noe større antall italiensko. De har valget mellom å opta den ulike kamp mot det allierte luftvåpen eller å utsette landet for uhemmet bombing. Det ser ut til at fienden i det lengste forsøker å holde sine fly tilbake som reserve i tilfelle av invasjon. Men denne politikk kan ikke følges utover en viss grense. De allierte bomber ikke bare kommunikasjonscontra, tanko, oljelagre og kraftverk, men de truer også med å ødelegge større mengder fly på bakken. Det nordligste punkt i Italia som er bombet hittil er havnebyen Leghorn i nærheten av Spezia, den store flåtehavn. Denne by ble angrepet av fly med baser i Storbritannia, og hele den italienske vestkyst er nu utsatt for kontinuerlig bombardement, enten fra syd eller nord.

Samtidig fortsetter den allierte flyoffensiv mot Tyskland. I forrige uke ble det meldt at britiske bombefly hittil i krigen har kastet 100 000 tonn bomber over Tyskland, mens die Luftwaffe i alt har sluppet 25 000 tonn over Storbritannia, deriblant 7 500 tonn over London i løpet av et år. De britiske angrep er hovedsakelig rettet mot Ruhrørådet, og det er åpenbart meningen å sette den tyske industri her ut av funksjon. En tredjedel av den tyske tungindustri befinner seg i dette området, foruten store kullgruber og andre krigsviktige fabrikker. Ruhr har den fordel at det ligger forholdsvis nær de britiske flybasene. Angrepet mot Ruhr nådde et foreløpig høydepunkt ved bombingen av Dortmund i forrige uke, da det ble sluppet 2 000 tonn bomber over byen i løpet av 1 time. Under det største angrepet på London i april 1940 ble det sluppet 450 tonn bomber på en natt. Ruhrdistriktet er sterkt forsvarst med antiluftskyts og nattjagere, men allikevel er antallet av tapte britiske fly langt under 10 % som man regner for en forsvarlig tapsprosent. Hvis man regner med tapet av flyvere i forhold til den bombelast som kastes ned, er stillingen langt gunstigere enn før for de allierte, da hvert fly nu fører flere bomber.

Parallelt med nattbombingen går i Middelhavet og over Vesttyskland de amerikanske dagangrep av flyvende festninger og Liberator bombefly. Siden det første dagangrep for ca et år siden har man eksperimentert sig frem til stadig mere effektive former. De amerikanske bombefly fører mindre bombelast enn de britiske nattfly og deres aksjonsradius er mindre, men til gjengjeld har de en større treffsikkerhet. De er ikke bare i stand til å ramme krigsviktige mål midt i blinken, men de er også slik utstyrt at de kan ta kampen opp mot fiendens jagere. I mai ble ikke mindre enn 351 fiendtlige jagere skutt ned av dem. De britiske bombetokter over Nordfrankrike og Belgia om dagen er rettet mot kommunikasjoner og krigsviktige anlegg. Men luftoffensiven i vest har ikke bare til hensikt å bombe strategiske mål. Den har også til hensikt å tvinge fienden til å bruke mest mulig at krigsmateriellet til forsvar. Tyskerne må nu koncentrere størsteparten av sine jagere i vest, og innen krigsindustrien er de nødt til å la produksjonen av offensive våpen komme i annen rekke. Dette svækker selvfølgelig den offensive armes slagkraft.

De kontinuerlige luftangrep er en stadig sterkere påkjenning for den tyske moral. Propagandaen møter krisen på to måter. På den ene side lover Goering skrekkelige represalier. Tyskerne har ennu en mindre styrke av bombefly i reserve i vest, og de kan naturligvis overføre fly fra Østfronten. De har ennu en betydelig flyproduksjon. Men hovedvekten legges på jagerfly, og tapene ved en kraftig luftoffensiv over England vilde bli for store. De allierte har beholdt sitt tekniske forsprang både hvad jagor- og bombefly angår. Det er derfor lite sannsynlig at de vil bli foretatt repressalier av noen betydning. I den senere tid har tyske jagerfly foretatt sprede raids om dagen og om natten. Det er enkelte hurtiggående jagerfly som greier å slippe ubemerket forbi luftforsvaret. De kaster bomber mot tilfeldige mål og forsøker så å lure sig tilbake. De kan naturligvis øve skade. Således blev i forrige uke en skole truffet, og flere lærere og skolebarn omkom. Men de er uten enhver militær betydning, og det er fullständig latterlig når den tyske propaganda trekker sammenligninger med vinteren 1940-41. - På den annen side har tyskerne og italienerne sett i gang en propaganda som skal vise at bombingen er grusom og nytteløs og som hevder at det var Storbritannia som begynte bombingen av civilbefolkingen. Særlig henstiller den spanske presse iint regnende til de krigførende å stanse bombingen. Det er tegn til økende nærvøsitet hos aksessaktene.

Det står fast at det var tyskerne som utsprakket metoden med bombing av civile mål under den spanske borgarkrig, og det finnes ennu dom som husker terrorangrepene mot Warzava, Kristiansund, Rotterdam og Beograd for bare å nevne noen få. Under bombingen av London bad Mussolini høitidelig om å få lov å være med. En sak for sig er det at hans deltagelse ble en yndelig fiasko. Franco bombarderte alle større byer i det revolusjonære Spania. Mange tusen mennesker mistet livet. Det finnes ikke en eneste mann eller kvinne utanfor Tyskland som tror at Hitler noen sinne har tatt eller kommer til å ta humanitær hensyn i sin krigføring.

Bombingene mot Tyskland vil øke. De allierte vil ikke mangle midler til å gjennomføre sine planer i den retning. Produksjonen av bombefly i Storbritannia er nu oppe i 6 200 og over 500 store bombefly. Et stadig større antall spesialtyper av fly bidrar til å øke det tekniske og kvalitative forsprang.

Det beste svar på den tyske propaganda er gitt av den britiske luftmarskalk Harris i en tale. Han uttalte at tyskerne er slått ut i luften og de vil aldri mere kunne nå oss igjen. De har sådd vind og høstet storm. Goering skråt i sin tid av at det aldri ville falle en eneste bombe over Berlin. Nu har vi hittil sluppet 100 000 tonn bomber over Tyskland, og virkningen av de neste 100 000 vil bli enda følsligere. Churchill sa i sin tale til den amerikanske kongress, hvor han hadde diskutert spørsmålet om det var mulig å få en ende på krigen gjennom bombing: Det er veldig verdt et forsøk, forutsatt at ingen andre forholdsregler blir forsømt.

Kveldens nyheter:

Flyangrep. Flyvende festninger angrep igår på Foggia på Italias østkyst for annen dag på rad. Det ble iakttatt treff på flyplasser og kommunale bygninger og branner på jernbanestasjonen. Amerikanske bombefly har rettet nye angrep mot mål på Sicilia. Dokkanlegg og jernbaneanlegg ble truffet. Mål på Sardinia og Pantelleria og skip i Egeerhavet ble også angrepet. Søndag ble Napoli angrepet av over 100 flyvende festninger. Mange fiendtlige fly ble ødelagt på flyplassen, og en lastebåt og en tankbåt på havnen i byen ble senket av bomber. Fiendtlige fly ble ødelagt igår. Alle allierte fly kom velberget tilbake til tross for kraftig motstand fra jagerfly. Søndag natt ble Wuppertal i Tyskland angrepet og det ble kastet 1500 tonn bomber over byen. Da engelskmennene angrep byen, brento det fremdeles i Essen og Dortmund etter de foregående angrep mot disse byer. I forrige uke ble det kastet gjennomsnittlig 1 000 bomber hver natt mot Tyskland. I alt deltok omkring 12 000 flyvere i angrepene. Igår natt angrep britiske bombefly mål i Cherbourg, Vlissingen, Zeebrugge og Cannes. 4 tyske jagerfly ble ødelagt over Englands sydøstkyst i ettermiddag.

Frankrike. Franske krigsskip som har ligget avvist i Alexandria siden 1941, blir nå bemannet og vil ta del i kampane mot aksessaktene. Det gjelder slagskipet Lorraine, 4 kryssere, alle bestykket med 20 tons kanoner, 2 destroyere og 1 undervannsbåt på 14 000 tonn. - Den franske komite, som vil bli Frankrikes midlertidige regjering, holdt igår sitt første møte i Algier under forsete av Giraud og de Gaulle.

Russland. Det raser heftige kårer nordøst for Novorossisk, hvor kraftige tyske motangrep er blitt slått tilbake. Tyske forsøk på å gjenerobre tapt terreng i Lisijsk i det midtre Donetsområdet har slått feil.

Briternes samlede tap av falne og sårede i de første tre krigsår er 514 993 man. Menn fra Storbritannia utgjør 53 % av dette tall. - Det blir opplyst i Amerika at de amerikanske skipsverftene nu bygger handelsskip fire ganger hurtigere enn de blir senket.